

CEGESOMA NEWSLETTER

NR 25 - DECEMBER 2016

[nl](#) [fr](#) [en](#)

DE OORLOGSKRANTEN - PROMOTIES & NIEUWE SERIE OVER DE KOUDE OORLOG

De Oorlogskranten is een unieke verzameling van 130 nummers. In elke editie vindt u, naast diverse artikels van historici, de reproductie van een krant die tijdens een van de Wereldoorlogen of gedurende het Interbellum is verschenen. Vanaf januari 2017 verschijnt er bovendien een nieuwe Franstalige serie over de Koude Oorlog. Voor een kleine prijs kunt u nu de volledige series of enkele nummers over de Eerste Wereldoorlog of het Interbellum bij het CegeSoma bestellen. [\[MEER INFO\]](#) (http://www.cegesoma.be/cms/index_nl.php?article=3324)

PROMOTIES - KERSTLECTUUR

Op zoek naar kerstlectuur? Eindejaarspromoties bij CegeSoma! Tot 31 december 2016: -10% op onze 3 nieuwe publicaties : 'La Wallonie dans la Grande Guerre 1914-1918' – 'Bruxelles, Ville occupée 1914-1918' – 'Oorlog in korte broek'

Bestellingen en info : 00 32 2 556 92 11 – lut.vandaele@cegesoma.be (<mailto:lut.vandaele@cegesoma.be>)

[\[MEER INFO\]](#) (http://www.cegesoma.be/cms/index_nl.php?article=3296&pag0nbr=29&pagofs=0)

STUDIEDAG - INSIDE THE USER'S MIND

Op 22 februari 2017 organiseert CegeSoma samen met de partners van het MADDLAIN-project een studiedag over de digitale praktijken en noden van gebruikers in archieven en bibliotheken. Of u nu professioneel of vrijetijdsonderzoeker bent, verantwoordelijke voor de digitalisering in een erfgoedinstelling, archivaris of conservator van collecties, mis deze op een breed publiek gerichte studiedag zeker niet! [\[MEER INFO\]](#) (http://www.cegesoma.be/cms/index_nl.php?article=3331&pag0nbr=29&pagofs=0)

PUBLICATIE & CONGRES – DE ROL VAN DE BURGEMEESTERS TIJDENS DE TWEEDE WERELDOORLOG

In zijn nieuwe boek "Mayoral Collaboration under Nazi Occupation in Belgium, the Netherlands and France, 1938-46", vergelijkt onze collega Nico Wouters de rol die de burgemeesters in België, Nederland en Frankrijk speelden onder de Nazi bezetting. Het onderzoek zal officieel worden gepresenteerd in juni 2017 in Canterbury. Dit gebeurt tijdens het internationaal congres gewijd aan de bezettingen tijdens de twee wereldoorlogen. [\[MEER INFO\]](#) (<http://www.cegesoma.be>)

(http://www.cegesoma.be/cms/activ_scientif_nl.php?article=3319&pag0nbr=6&pagofs=0)

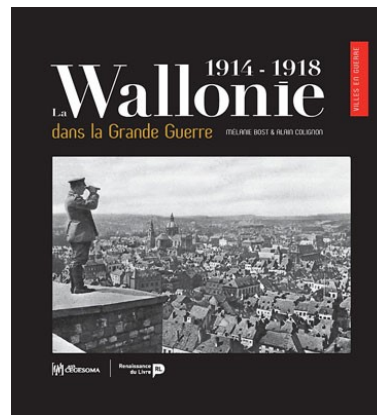
CONFERENCE-DEBATE – VILLES EN GUERRE 1914-1918. WALLONIA AND BRUSSELS

Op vrijdag 20 januari 2017, nodigt Anne Roekens (UNamur) in onze conferentiezaal de vier auteurs uit van « Bruxelles, ville occupée 1914-1918 » en « La Wallonie dans la Grande Guerre ». Zij zullen hun respectievelijke boeken voorstellen en dieper ingaan op het schrijven van een dergelijke « visuele geschiedenis ». [\[MEER INFO\]](#) (http://www.cegesoma.be/cms/index_nl.php?article=3328&pag0nbr=29&pagofs=0)

Steden in oorlog, 1914-1918 - Wallonië en Brussel

De auteurs van *La Wallonie dans la Grande Guerre* en *Bruxelles ville occupée* verhalen het wedervaren van Walen en Brusselaars gedurende de Eerste Wereldoorlog aan de hand van beelden. Ze onderzoeken hoe foto's, postkaarten of ook de geïllustreerde pers de grote uitdagingen van deze woelige periode weergeven.

De boeken zijn te koop bij CegeSoma aan de prijs van 20 €.

Een dubbele uitdaging

Zes jaar na de publicatie van de reeks "Steden in oorlog" gewijd aan de Tweede Wereldoorlog wordt hetzelfde concept uitgewerkt in twee nieuwe werken met betrekking tot de Eerste Wereldoorlog. De uitdaging is tweeledig: een overzicht bieden van een periode die minder werd bestudeerd dan de Tweede Wereldoorlog, en dit, op basis van minder fotomateriaal dat bovendien moeilijker bijeen te sprokkelen is.

Het beeld als inzet

Wanneer de Grote Oorlog uitbreekt is fotografie reeds vele jaren ingeburgerd. Zich laten fotograferen op belangrijke momenten in het leven is een gewoonte geworden. Hoewel nog niet iedereen een fototoestel heeft, lijkt ook daar geleidelijk verandering in te komen. Beeldvorming is van fundamenteel belang en de bezetter zal de controle erover nauwkeurig bewaken. Verschillende restrictieve maatregelen verklaren de zeldzaamheid van foto's van amateurfotografen. Het werk van professionele fotografen daarentegen is beter bewaard. Ondanks de bezetting kende de persfotografie een ongekennde groei gedurende de Eerste Wereldoorlog. Toch blijkt dat bepaalde onderwerpen uitvoerig aan bod komen terwijl andere weinig sporen nalieten in het visueel geheugen. De vier auteurs hebben desondanks vele originele foto's bijeengebracht die een gevarieerd beeld bieden van het dagelijks leven in de steden in oorlog.

Wallonie en Brussel, verscheidenheid en overeenkomsten

In deze twee volumes komen verschillende aspecten aan bod die ingaan op de overeenkomsten tussen de "steden in oorlog". De hoofdstad ontsnapt weliswaar aan de slachtpartijen en vernielingen die in de rest van het land plaatsvinden; niettemin kent ze, net als de Waalse steden snel hongersnood, tekorten en ellende. Door haar status als hoofdstad en de aanwezigheid van een Duitse gemeenschap kent Brussel meer dan één cultureel leven, wat niet het geval is in Wallonië. De duizenden vluchtelingen die gevoed, gehuisvest en verzorgd moeten worden creëren echter een dringend probleem zowel in Wallonië als in Brussel.

Deze twee rijk geïllustreerde werken bieden een intiem beeld van het leven in Wallonië en Brussel gedurende de Eerste Wereldoorlog. Deze benadering via de fotografie geeft een geheel nieuwe kijk op het dagelijks leven in deze woelige periode.

- *La Wallonie dans la Grande Guerre 1914-1918* [Alain Colignon & Mélanie Bost], La Renaissance du Livre, 2016, 176 p.
- *Bruxelles ville occupée 1914-1918* [Chantal Kesteloot & Bruno Benvindo], La Renaissance du Livre, 2016, 176 p.

De boeken kunnen bij CegeSoma besteld worden via email ([Lut Van Daele](mailto:Lut.VanDaele@cegesoma.be)) of telefoon (00 32 2 556 92 11) aan de prijs van 20 € per stuk (portkosten niet inbegrepen) i.p.v. 22,90 € (boekhandelprijs)

25 / 11 / 2016

◀ [Terug](#) ▶

Studiedag - “Inside the User’s Mind”

Op **22 februari 2017** organiseert CegeSoma samen met de partners van het **MADDLAIN-project** een studiedag over de digitale praktijken en noden van gebruikers in archieven en bibliotheken.

Of u nu professioneel of vrijetijdsonderzoeker bent, verantwoordelijke voor de digitalisering in een erfgoedinstelling, archivaris of conservator van collecties, mis deze op een breed publiek gerichte studiedag zeker niet !

Digitale toegang tot collecties

Al jarenlang blijkt de ontwikkeling van nieuwe technologieën het gedrag van bezoekers van archieven en bibliotheken aanzienlijk te veranderen. Om tot een realiseerbaar en samenhangend beleid te komen inzake digitalisering, lanceerden de Koninklijke Bibliotheek, het Rijksarchief en het CegeSoma in maart 2015 een onderzoeksproject om de praktijken en behoeften van het publiek in kaart te brengen (MADDLAIN).

De gebruiker als vertrekpunt

Op **22 februari 2017** organiseren de partners van dit project een studiedag gericht op de **studie van de gebruiken en behoeften van bezoekers van archieven en bibliotheken**.

Ze willen hun onderzoeksresultaten voorstellen, deze vergelijken met andere studies en van gedachten wisselen met collega's van andere erfgoedinstellingen. **Drie punten** staan voorop in de discussie:

- De wetenschappelijke benadering en de gebruikte analysemethoden in het kader van dit soort projecten (web analytics, logbestanden, interviews, online enquêtes, focusgroepen, usability testing). Het doel is om de problemen in verband met de uitvoering ervan en hun effectiviteit te bespreken
- De resultaten. Welke doelgroepen werden geïdentificeerd? Wat zijn hun verwachtingen? Welke overeenkomsten zijn er tussen de verschillende instellingen?
- De concrete reacties van bibliotheken en archieven op de maatschappelijke veranderingen en nieuwe verwachtingen.

Praktisch

Wanneer ? Woensdag 22 februari 2017, **van 8.30 tot 17.30 uur**.

Waar ? Koninklijke Bibliotheek van België

Inschrijving gratis via [deze website](#)

Het volledige **programma** vindt u [hier](#)

Meer info vindt u [hier](#)

19 / 12 / 2016

◀ [Terug](#) ▶

Oorlogsburgemeesters tijdens WO II

Nieuwe publicatie en een internationaal congres

In november 2016 verscheen het nieuwe boek van CegeSoma-medewerker [Nico Wouters](#) *Mayoral Collaboration under Nazi Occupation in Belgium, the Netherlands and France, 1938-46* bij Palgrave. Het Engelstalige boek is een vergelijking van de rol van burgemeesters onder de bezetting tijdens de Tweede Wereldoorlog in België, Nederland en Frankrijk (Nord en Pas-de-Calais).

Het boek verfijnt onze kennis over de zogenaamde accommodatie en de politiek van samenwerking met de Duitse bezetter door (lokale) overheden. De universiteiten van Kent en Gent organiseren een booklaunch in Canterbury in juni 2017, samen met CegeSoma en het NIOD. Deze boeklancering vindt plaats tijdens een internationaal congres onder de titel *Occupations in the Age of Total War: Micro-Perspectives and Transnational Research*. Pieter Lagrou, Sophie De Schaepdrijver en Martin Conway gaan er met de auteur in debat over zijn boek

Wil u meer weten over het boek *Mayoral Collaboration under Nazi Occupation in Belgium, the Netherlands and France, 1938-46* ? U vindt de folder van het boek [hier](#).

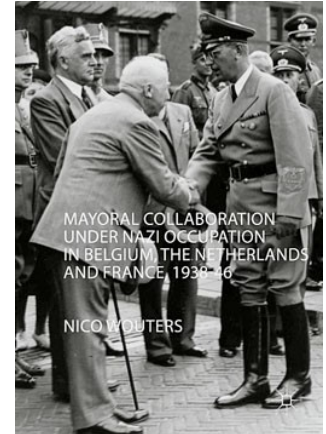
U vindt het programma van de conferentie [hier](#).

Voor geactualiseerde informatie over het congres kan u terecht op: <https://blogs.kent.ac.uk/munitions-of-the-mind/conference/>.

Om deel te nemen is vooraf registreren nodig via: <https://kenthospitality.kent.ac.uk/Register/Registration/Welcome.aspx?e=178FD42DF40032309E42F4F73168115D>.

14 & 16 / 12 / 2016

◀ [Terug](#) ▶

Conferentie-debat [voertaal Frans] – Villes en guerre 1914-1918. La Wallonie et Bruxelles

Met B. Benvindo, M. Bost, A. Colignon en C. Kesteloot

Moderator: Anne Roekens

Op **vrijdag 20 januari 2017**, nodigt Anne Roekens (*U Namur*) in onze conferentiezaal de vier auteurs uit van "*Bruxelles, ville occupée 1914-1918*" en "*La Wallonie dans la Grande Guerre*". Zij zullen hun respectievelijke boeken voorstellen en dieper ingaan op het schrijven van een dergelijke « visuele geschiedenis ». Een aantal foto's uit beide werken zullen in detail besproken worden. Zo kunnen we concreet zien wat foto's over het verleden kunnen onthullen of verbergen.

Het beeld als inzet

Vandaag produceert iedereen beelden. Iedereen kan zo zijn visie op de realiteit bekend maken. Aanvankelijk was dit het monopolie van de media. In de overgang van de 19de naar de 20ste eeuw trad er een democratisering en privatisering op. Wanneer de Grote Oorlog uitbreekt, is fotografie reeds vele jaren ingeburgerd. Zich laten fotograferen op belangrijke momenten is een gewoonte geworden. Hoewel nog niet iedereen een fototoestel heeft, komt daar geleidelijk verandering in. De bezetter wil dit fenomeen onder controle houden.

Een dubbele uitdaging

Verschillende restrictieve maatregelen verklaren de zeldzaamheid van foto's van amateurfotografen. Het werk van professionele fotografen daarentegen is beter bewaard. Ondanks de bezetting kende de persfotografie een ongekeerde groei gedurende de Eerste Wereldoorlog. Toch blijkt dat bepaalde onderwerpen uitvoerig aan bod komen terwijl andere weinig sporen nalieten in het visueel geheugen. De auteurs leggen zo een dubbele uitdaging bloot: een synthese aanreiken over een weinig verkend thema en het tonen van versnipperd en onvolledig fotografisch materiaal.

Visuele geschiedenis

Fotografie wordt vandaag als volwaardige historische bron beschouwd. Het biedt ons een andere manier om naar het dagelijkse leven van deze turbulente periode te kijken. Ondanks een aantal voor de hand liggende beperkingen tonen foto's ons facetten van de oorlogsbezetting die maar al te vaak verborgen bleven. Dit fotomateriaal verandert en verrijkt onze perceptie van Brussel en van de Waalse steden in oorlogstijd.

Aan het eind van de zomer van 1914 viel Brussel in Duitse handen. Gealarmeerd door het geluid van de kanonnen trachtte de bevolking van Schaarbeek de artilleriegevechten te volgen die buiten de agglomeratie voortgezet werden. (© In Flanders Fields Museum)

De auteurs

Bruno Benvindo is historicus, verbonden aan het CegeSoma. Zijn onderzoeksactiviteiten richten zich vooral op de geschiedenis van beide wereldoorlogen en het gebruik van het verleden in het hedendaagse België.

Mélanie Bost is historica. Haar werk behandelt de sociaal-politieke geschiedenis van het gerecht in België en de Duitse bezetting in 1914-18.

Alain Colignon, historicus, is sinds 1989 verbonden aan het CegeSoma, en specialiseerde zich in de analyse van de wereldoorlogen.

Chantal Kesteloot is historica, hoofd van de sector 'Publieksgeschiedenis' van het CegeSoma. Haar werk behandelt de geschiedenis van Brussel en de impact van beide wereldoorlogen.

Anne Roekens (moderator) is professor hedendaagse geschiedenis aan de *Université de Namur* en lid van de onderzoeksgroep "*Histoire, sons et images*" die zich buigt over audiovisuele bronnen voor de geschiedschrijving van de lange 20ste eeuw.

Praktisch

Dit evenement gaat door in de conferentiezaal van het CegeSoma, Luchtvaartsquare 29, 1070 Brussel. We beginnen om 14.30 uur.

Deelname is gratis, vooraf inschrijven is aanbevolen (02/556.92.57 – [Isabelle Delvaux](#))

Publicaties

Beide werken zijn te koop, elk aan 20 € (+ eventuele verzendingskosten) in het CegeSoma, in de depots van het Rijksarchief te Brussel en in Wallonië of via [Lut Van Daele](#).

- Bruno Benvindo & Chantal Kesteloot, *Bruxelles, ville occupée 1914-1918*, Waterloo, La Renaissance du Livre, 2016, 176 p.

- Mélanie Bost & Alain Colignon, *La Wallonie dans la Grande Guerre 1914-1918*, Waterloo, La Renaissance du Livre, 2016, 176 p.